

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
Energienheten

103 33 STOCKHOLM

Remissvar: Betänkande ”På väg mot ett oljefritt Sverige” från Kommissionen mot oljeberoende

Sveriges Transportindustriförbund, som representerar svenska godstransport- och logistikföretag inom alla trafikslag och med en dominerande marknadsandel av godstransportarbetet i Sverige, har tagit del av rubricerad remiss och har följande kommentarer.

Förbundet var genom dess förre ordförande Jan Sundling, som enda företrädare för godstransportsektorn inbjuden som talare vid den hearing som kommissionen mot oljeberoende höll i februari 2006 rörande transportsektorn. Mot denna bakgrund anser förbundet att det är mycket förvånande och anmärkningsvärt att Sveriges Transportindustriförbund inte fått ta del av regeringens remiss av ställningstagandena i kommissionens betänkande. Förbundet blev uppmärksammat på denna remiss först efter remisstidens utgång. Enligt de kontakter som tagits förefaller detta ha varit ett förbiseende och vi förutsätter därför att Transportindustriförbundets synpunkter på betänkandet i detta remissvar kommer att tillmätas samma tyngd som övriga remissinstansers trots att de inkommer först nu.

Sammanfattning

Förbundet har ingen invändning mot den principiella inriktning som redovisas i betänkandet och som Sverige bör eftersträva för minskat oljeberoende.

Förbundet stöder allmänt incitament och i vissa fall subventioner som stöder denna inriktning men är teknikberoende.

Förbundet anser att kommissionen vad gäller transportsektorn inte gör tillräcklig distinktion mellan mål för gods- resp. persontransporterna, och att åtgärderna som rör godstransport är för oprecisa och otillräckliga i förhållande till det uppsatta målet. Transportindustriförbundet, som har lång erfarenhet av arbete på området, ställde sin kompetens till förfogande redan under kommissionens arbete, vilket tyvärr inte utnyttjades då. Förhoppningsvis kan det istället bli fallet i regeringens fortsatta arbete inom detta viktiga område.

Kommissionens analyser och förslag (s. 20)

Sveriges Transportindustriförbund vill inledningsvis understryka att kommissionens betänkande väl speglar den principiella inriktning som Sverige bör eftersträva.

I sak finns enskilda åtgärder som kan diskuteras, men generellt menar förbundet att samhällets åtgärder främst bör inriktas mot incitament och delvis subventioner som är teknikoberoende. Vår tro är att detta kan skapa de mest kostnadseffektiva lösningarna. Förbundet ser kommissionens arbete som en viljeyttring om ett paradigmskifte som sannolikt kommer att innehålla många delar, varav endast en del tas upp i rapporten. Viktigt vid ett sådant önskat paradigmskifte är att inte låsa fast framtidens lösningar baserat på dagens kunskap. Ett oljeberoende för transportsektorn kommer att fordra revolutionerande lösningar på många områden, vilket gör att en alltför detaljustakad väg framåt sannolikt inte kommer att kunna eller vilja följas. Arbetet bör därför handla om att peka ut en riktning och visa på exempel snarare än att förorda specifika tekniska eller organisatoriska lösningar.

Mål för vägtransportsektorn (s. 29)

Förbundets huvudinvändning mot förslagen i betänkandet rör den bristfälliga distinktion mellan godstransporter och persontransporter som dessvärre varit genomgående i kommissionens arbete. Det finns förvisso likheter och samband mellan dessa delar av transportsektorn, men också stora skillnader i verksamhetsförutsättningarna, aktörernas roller och styrka m.m. Som företrädare för godstransportsektorn anser Transportindustriförbundet att mål, åtgärder och styrmedel kan bli mer explicita och verkningfulla om de behandlas separat

I det av kommissionen föreslagna övergripande målet för vägtransportsektorns oljeberoende görs ingen åtskillnad mellan persontrafik och godstransporter. Av de sju åtgärdsområden inom transportområdet som kommissionen nämner är endast en riktad mot godstransporterna. Transportindustriförbundet kan inte undgå att notera skillnaden i precisering och omfattning mot förslagen som rör privatbilism och kollektiv persontrafik. Transportindustriförbundet erbjöd sig, som en uppföljning till vårt deltagande i kommissionens hearing, att ställa våra medlemsföretags kompetens på området till förfogande för att fördjupa analysen. Tyvärr tog inte kommissionen fasta på detta erbjudande i sitt arbete.

De förslag som kommissionen nu lagt fram som avser godstransporterna rör åtgärder för ökad användning av ITS, för högre fyllnadsgrad, för en mer optimal samverkan mellan bil, tåg och båt, för sparsamt körsätt samt för bättre hastighetsefterlevnad. Dessa är enligt förbundet självklart bra och viktiga, om än inte särskilt nya, de anknyter väl till redan sedan lång tid pågående arbete inom transportindustrin. Vi anser emellertid inte att de är tillräckliga för att uppnå det uppsatta målet. För att verkligen kunna reducera oljeanvändningen med hälften inom godstransportsektorn till 2020 torde krävas betydligt mer. Givet att 62 % av dieseln i Sverige används för godstransporter med tunga lastbilar (77 % om man även inkluderar lätta lastbilar, järnväg och sjöfart) och att det i dagsläget finns få kraftfulla alternativ i sikte för den tunga lastbilstrafiken verkar det inte helt rimligt att tro på en halvering inom 13 år för denna sektor.

Förbundets bedömning är att åtgärderna måste konkretiseras och i den processen, att gå från behovsanalys till konkreta åtgärder, vill Transportindustriförbundet återigen ställa vår samlade kompetens till förfogande. Exempel på områden som förbundets medlemmar har mångårig erfarenhet av är bland annat; övergång till intermodala

lösningar, test av förnybar energi i tunga lastbilar, införande av informationsteknik som effektiviserar transportarbetet, systematiskt arbete för ökad utnyttjandegrad, körteknik, trafikstyrning etc. Vi tror dessutom att det är centralt att målet bryts ner i flera delmål som följs upp på ett trovärdigt sätt och att incitament utformas som i praktiken ger fördelar åt transportföretag som de facto gör något för minskad oljeförbrukning.

Stefan Back
Sveriges Transportindustriförbund